

Redaktor naczelny:

Dr. ALEKSANDER VOGEL.

Biura redakcyi: ul. Kopernika 7, I. piętro
otwarte od godz. 10 rano do godz. 1
w południe.

Biura administracyi: ul. Kopernika 7, parter
(sklep), otwarte od godz. 8 rano do
7 wieczór bez przerwy

Przedpłata na „Gaz. Nar.” wynosi:

	we Lwowie	na prowincyi	za granicą
miesięcznie	1 zł. 50 ct.	2 zł.	
połrocznie	4 zł. 50 ct.	6 zł.	7 zł. 50 ct.
rocznie	9 zł.	12 zł.	15 zł.

Numer kosztuje 6 ct.

GAZETA NARODOWA

wychodził w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincyi o godzinie 7 wieczorem.

OGŁOSZENIA I PRZEDPŁATE przysługują: we
Lwowie: Administracya Gazy Narodowej ul. Ko-
pernika 7; w Paryżu: C. Adam Ciborowski 30 rue
de Varenne Paris; we Wiedniu: Haasenstein &
Vogler (Oto Mass) Wahlfischgasse 10 — Rudolf
Moser Sollerstrasse 2 — A. Oppelk Gruberstrasse 13
— M. Dukas Nachf. Max. Augenfald & Emario
Lechner Wollzeile 6 — Schallk Wollzeile 11 i J.
Danneberg, I. Wollzeile 19; w Hamburgu: A. Stei-
ner; w Frankfurcie: n. M. Haasenstein & Vogler i
G. L. Daube & Comp.; w Warszawie: Reichmann
& Frendler.

CENA OGŁOSZEN: Ogłoszenia zwykłe na je-
dnoszpaltowy wiersz drobnym drukiem lub jego
miejscie 10 ct. — Nadstawka za wiersz lub jego
miejscie 30 ct. — Głosy publiczne za wiersz lub
miejscie 50 ct. — Prywatne korespondency
3 ct od wiersza.

Arcybiskup lwowski obrz. łac. ks.

Seweryn Dąbrowa Morawski

umarł z wtorku na środę w nocy.

Zmarły arcybiskup był człowiekiem
pracy cichej. Świat nie wiedział o tem,
ile dobrego nieboszczyk działał. Nie szu-
kał rozgłosu, ale dowody jego gorliwo-
ści religijnej żyć będą w mnóstwie dzieł
dobroczynności, które po sobie pozostawia.
Każda sprawa, w której chodziło o
dobro Kościoła miała w nim swego go-
rącego orędownika i hojnego dobrodzie-
ja, a wrodzona ludzkość zjednała mu
miłość całego duchowieństwa. Toteż ca-
ła archidiecezja przejęta była dla niego
głęboką ccią, z którą też i imię jego
pogłębiać będzie.

Ubył w nim pracownik wielki w
winnicy Pańskiej i w społeczeństwie, w
którym w czasach bardzo ciężkich stał
na straży ideałów katolickich. Gorliwą
ręką działał na ich korzyść i w ich
obronie wszędzie, gdzie tylko mógł zna-
leźć sposobność, w towarzystwach i pi-
smach. Wszystkie, jeżeli miały tylko
katolicyzm za hasło, miały w nim pro-
tektora.

Jedną z największych jego zasług
dla społeczeństwa jest też energiczne po-
parcie akcyi w sprawie budowy kościo-
łów we wschodniej Galicyi. Akcyi ta roz-
wija się powoli, ale skutecznie, a dzięki
jej masę ludu polskiego będą się mogły
tem skuteczniej ochronić przed zalewem
rusosyzmu. Jest to zasługa ks. arcyb-
skupa niesamopomna i zapewniła mu
szczerą wdzięczność i pogłębiła miłość
diecezjan do swego arcybiskupa.

Za życia jego nieraz sprawy bieżące
a głośnie w pamięci społeczeństwa zacie-
rały na chwilę imię cichego arcybiskupa,
który się nigdy ze swą osobą nie narzu-
cał, ale w chwili, w której odchodził do
Pana, staje całego jego wielka duchem po-
stać przed oczyma jego diecezjan i wy-
wołuje na usta słowa pełne żalu.

Cześć pamięci szanownego i bogobojne-
go człowieka i kapłana!

Seweryn Tytus Morawski urodził się 2
stycznia 1819 r. we wsi Siółko w parafii
podhajeckiej. Rodzicami jego byli małżonko-
wie Piotr Dąbrowa Morawski, dzierżawca
wówczas Siółko i Wincenta z domu Moraw-
ska ale z innej rodziny, bo herbu Nalecz.

Młody Seweryn wstąpił w r. 1839 w Bu-
czacz do 2 klasy gimnazjum OO. Bazyli-
anów, do 4 klasy przeniósł się do Brzeżan,
dalej pół roku przebył w tarnopolskiej szko-
le OO. Jezuistów a wreszcie skończył studia
gimnazjalne w lwowskim gimnazjum aka-
demickim.

W Tarnopolu na ławie szkolnej zawią-
zał dożgonną przyjaźń z Kalikstem Orłow-
skim, który później służył we Lwowie jako
nadzwyczajny czynny filantrop i nader gorący
katolik, gorliwie wypełniający obowiązki re-
ligijne.

Po ukończeniu gimnazjum zapisał się
Morawski na lwowski uniwersytecie na
wydział filozoficzny i wykładów tych słuchał
dwa lata: od października 1844 do lipca 1846.
Z pomiędzy profesorów jego wymienić należy
ks. Jachimowiana późniejszego metropolitę
raskiego.

Podczas tych studiów spotkał ś. p.
Morawskiego ciężki cios: śmierć ojca w wła-
snej wiosce Uwsin w roku 1835. Z ósmiora
osieroczonego rodzeństwa, sześciu synów i
dwóch córek, Seweryn był najstarszy, choć
liczył dopiero 17 rok życia i miał być podpo-
rą owidwiałej matki i młodego rodzeństwa a
nadal zarządzać wioską Uwsim, osemu po-
święcił rok cały, zwłaszcza że był chory na
piersi. Dopiero w 1837 roku podjął na nowo
studia uniwersyteckie, zapisując się na wy-
dział prawniczy, na który uczęszczał lat 4 od
roku 1837 do r. 1841.

Po skończeniu praw wstąpił w grudniu
1841 roku do służby rządowej w prokurator-
ryi skarbu wówczas zwanej „Kammerproku-
ratur”. W ciągu ośmiolatej blisko służby
rządowej służył trzy egzamina ścisłe, aby

uzyskać stopień doktora praw, przepisano
jednak czwartego egzaminu zająć mu już
złożył nie pozwolili. W tym czasie należał
też ś. p. Morawski do lwowskiej gwardyi: na-
rodowej i służył jako szeregowiec w legii
pierwszej tak zwanej obywatelskiej pod ka-
pitane hr. Kaźm. Krasickim a porucznikiem
ks. Leonem Sapiehą. Kolegami jego z szeregu
byli hr. Agenor Gołuchowski i Possinger póź-
niej baron i namiestnik Dolnej Austrii.

W październiku 1849 r. gdy się już jego
stosunki rodzinne uregulowały, wstąpił do
lwowskiego seminarium duchownego, którego
rektorami byli wówczas ks. Juliusz Galdecki
i ks. Adam Jasiński, późniejszy biskup pra-
myśki a wicektorem ks. Franciszek Seme-
netz, późniejszy proboszcz bełski. Dnia 31 sie-
pnia 1851 r. otrzymał święcenia kapłańskie z
rąk arcybiskupa Łukasza Baranieckiego w
lwowskim kościele archikatedralnym, a pier-
wszą mszę św. tzw. prymicyę odprawił d. 8
września w kościele parafialnym w Kozowie,
do którego należał majątek jego rodziców
Uwsin. Pierwszą posadę otrzymał w marcu
1852 w Gródku pod Lwowem jako wikaryusz,
a po rocznym tam pobycie został wikaryuszem
lwowskiego kościoła archikatedralnego.
Obowiązki te pełnił dwa lata, będąc równo-
cześnie radcą duchownym w „Towarzystwie
dam dobroczynnych” którego prezydentką
była hr. Agenorowa Gołuchowska.

W r. 1855 powołał go arcybiskup Bara-
niecki na stanowisko kanclerza konsystorza
arcybiskupiego i wtedy też był przez jakiś
czas prezesem „Stowarzyszenia osiedzi ka-
tolickiej” powstałego we Lwowie w r. 1856,
a w r. 1858 wstąpił jako jeden z najpierw-
szych członków do konferencyi św. Wincent-
tego a Paulo.

Kanonikiem został ś. p. Morawski w roku
1862, w r. 1870 został prałatem scholasty-
kiem, a w trzy lata później dziekanem infu-
latem. Spełniał wtedy funkcje radcy konsy-
storskiego i radcy sądu duchownego dla spra-
w małżeńskich, a także egzaminatora proszo-
dajnego, przyozem sprawował jeszcze ob-
owiązki proboszcza parafii archikatedralnej i
miejowego dziekana lwowskiego. Od r. 1868
do 1881 był członkiem i zastępcą przewodni-
czącego komisji instytutu ubogich i szpitala
dla ślepych.

W r. 1863 towarzyszył ks. arcybiskupowi
Wierchlejskiemu do Rzymu na tzw. konkor-
dyę, a w kwietniu r. 1869 był wysłany tam
z okazji 50-letniego jubileuszu kapłańskiego
Piusa IX z adresem od polskich katolików,
w listopadzie zaś tego samego roku wyjechał
z arcybiskupem Wierchlejskim na sobór wa-
tykański jako jego przyboczny teolog i bawił
tam tym razem ośm miesięcy. Papież Pius IX
mianował go w r. 1864 tajnym szambelanem
nadliczbowym a w r. 1877 swoim prałatem
domowym.

Kiedy arcybiskup Wierchlejski przyoi-
śniony już pomyślnym wiekiem i niemocą potrze-
bował niezbędnie zastępstwa nie tylko w za-
rządzie rozległej archidiecezji, ale i we funk-
cjach pontyfikalnych, wówczas wybór jego
padł na ś. p. ks. prałata Morawskiego, który na
jego prośbę przez Ojca św. Leona XIII zama-
nowany został biskupem sufraganiem a cesarz
zatwierdził go na tym urządzie duchownym,
naznaczając odpowiednią dotację w lutym
1881 r. Na godność tę prekonizowany został
13 maja 1881 r. a uroczysta konsekracja na-
stąpiła 26 czerwca t. r. w lwowskiej katedrze.
Konsekratorem był arcybiskup Wierchlejski
a asystentami biskup krakowski Albin Duna-
jewski i ks. Grzegorz Romaszka, lwowski
arcybiskup ormiański.

Zaraz potem ks. biskup Morawski przed-
sięwziął wizytację wielkiej części lwowskiej
diecezji zwiedzając 36 parafii. Udzielił
wówczas św. Sakramentu bierzmowania 24827
osobom, przyozem konsekrował 8 kościołów.

Kiedy arcybiskup Wierchlejski dnia 17
kwietnia 1884 zakończył życie, metropolitalna
kapituła lwowska pod przewodnictwem ks.
infuata Mosinga jednomyślnie obrała ś. p. ks.
Morawskiego wikaryuszem kapitulnym tj. ad-
ministratorem archidiecezji aż do wyboru
nowego pasterza. Dnia 15 lutego 1885 po-
stawieniem cesarskim został ś. p. ks. Moraw-
ski zamianowany arcybiskupem lwowskim a
prekonizowany został przez Ojca św. na taj-
nym konsystorzu 27 marca r. 1885.

Ś. p. ks. Morawski nie tylko brał udział
w życiu politycznym, zasiadając z głosem
wirylnym w sejmie galicyjskim od roku 1844
tj. od chwili mianowania go wikaryuszem
kapitulnym, ale także pracował i na niwie
literackiej. Prócz licznych prac, umieszczona

nych w *Tygodniku Katolickim*, *Wiadomościach
Kościelnych* i innych czasopiśmiech, wydał
„Akta synodu prowincjonalnego lwowskiego
z roku 1864”. „Uwagi nad broszurą: „Histo-
ryczne Skizze über die Dotation des rutheni-
schen Clerus in Galizien” i napisał wielką
liczbę kurend.

Ś. p. arcybiskup był 42 z rzędu paster-
zem archidiecezji lwowskiej od czasu zaso-
lenia na Kazimierza Wielkiego arcybiskup-
stwa Halickiego. Umarł w 85 r. życia, w 49
r. kapłaństwa, a w 15 r. rządów na stolicy
arcybiskupiej.

Cześć jego pamięci!

(Rk.)

Z bieżącej chwili.

Lwów d. 2 maja.

Cesarz Wilhelm sam dokłada pilnie
starania, aby przyjąć gościa wiedeńskiego
go w Berlinie jak najświetniej wypadło. Bu-
dują tam na placu zamkowym tum (protestan-
cki), który już jest na ukończeniu. Cesarz
nakazał, wieczorami podczas pobytu oca. Fran-
ciszka Józefa iluminować tum. W wysokiej
latarni głównej kopuły i w otwartych gale-
ryach wież mają płonąć potężne płomienie zie-
lone i czerwone. Główna fasada i fasada po-
łudniowa będą z wnętrza oświetlone także
różnobarwnymi ogniami.

Cesarzowi mają oprócz zwykłej w ta-
kich razach świty towarzyszyć: hr. Gołu-
chowski, szef jego kancelaryi radca leg.
Meray, szef jłnego sztabu jen. Beck i szef
jego kancelaryi kapitan hr. Ledochowski.

Wedle J. d. *Debaty* przybędzie oar do
Paryża zapewne z końcem lipca, a to przez
Wiedeń.

Katastrofa z kładką na wystawie pa-
ryskiej, która tyle osób życia pozbawiła,
przeraziła formalnie sfery rządowe — tak to
wygląda ze skrzyńkości ministrów przy bada-
niu jej powodów, jak i artykułów nietylko
paryskiej prasy masowej. Zawinił ślusarz
a powiesz zapewne kowala. Minister handlu
konstatuje, że katastrofa zaszła poza właści-
wym obrębem wystawy i kładka była budo-
wana nie według wydanych dla wystawy
przepisów, ale wedle pospolitej normy budo-
wicznej. Technicy upatrują przyczynę kata-
strofy w tem, że nie dano konstrukcyi kładki
czasu na wyschnięcie materjału i ustalenie
się wiązań.

Robiono z pośpiechem, ale tak samo też
robiono we właściwym obrębie wystawy. Ka-
żdy taki wypadek straszy pragnących jechać
na wystawę. Jakoś wnet po owym wypadku
szarżył się drugi, a to już w hali maszyn,
gdzie się ruszowanie zawiązało i czterech ma-
larszy, dekorujących górną galeryę, spadło;
trzech zabiło się na miejscu, czwarty umarł
wkrótce w szpitalu. Na dobitkę rozpuszczono
pogłoskę, że się „wieś szwajcarska” pali —
ale to ktoś zrobił żart niewczesny. Polioya
śledzi za jej autorem.

Wypadki takie mogą wywołać ważne
skutki polityczne, mianowicie obalenie gabi-
netu. Pojawił się też wykaz, wedle którego
podczas robót wystawowych zginęło śmiercią
niemniej jak tysiąc sześćset robot-
ników.

Energii ambasadora francuskiego w Kon-
stantynopolu Constansa udało się wymóżyć,
że sultan dał francuskiemu towarzystwu
kolejowemu na budowę kolei Syryjskiej,
które pójdzie aż do niemieckiej kolei Bagdad-
skiej. Constans podnosi, że już trzy miesiące
temu sultan telegrafował do Loubeta, że spr-
awę kolei Syryjskiej wedle projektu syndykatu
francuskiego należy uważać za załatwioną.
Mimo to Porta usiłowała raz po raz nowe
wstrząśnić rokowania. Constans zagroził w końcu,
że się poda do dymisji, jeżeli nie zapadnie
zgodnie zaskądnie ośmiomiesięczne postawienie.
Chodzi o zbudowanie kolei tylko 25
kilometrów wynoszącej od stacyi Rayah kolei
Bejrut-Damask do stacyi Hamah przyzkiej
kolei Bagdadzkiej i o gwarancję 15.000 fran-
ków na kilometr.

W sprawie amerykańsko-ture-
ckiej podnoszą w Konstantynopolu, że o-
proś Ameryki także inne państwa wniosły
były o odszkodowanie z powodu zaburzeń
w Armenii i to jeszcze w roku 1897, a to:
Anglia zażądała 65.000 ft. tur. (funt turecki
tyle co 11 guldenów), Francya 55.000, Wło-
chy 15.000, inne państwa sum drobniejszych.

Ameryka dopiero teraz się upomina. Por-
ta jest naturalnie w kłopotach, bo płacąc Ame-

ryce, musiałaby też innym państwom równo-
cześnie płacić.

W swojej poczciwości kacapskiej propo-
nuje *Nowoje Wremia* z powodu tej sprawy,
że skoro Turcyi trudno zaspokoić Ameryka-
nów natychmiast, to może przebie pośredni-
czyć Rosya, która zawsze tak bezinteresow-
ną (!) okazywała się przyjaśnółką Turcyi.
Pokić, którego główną orędowniczką jest Ro-
sya, absolutnie wymaga zapobiegania ostrym
konfliktom. Rosya musi być bardzo oszczę-
dną, zwłaszcza gdy chodzi o bliski Oryent, gdzie
nawet drobne zawiązanie może znaczne wy-
wołać komplikacye. A zresztą, na kimże mo-
że Turcyja polegać w trudnych chwilach, je-
żeli nie na Rosyi?...

Na to odpowiada półrządowy *Petersb.
Herold*, że przecie nie wypada, aby mocar-
stwo tego rzędu, co Rosya, ofiarowało się
z pośrednictwem w takiej sprawie bagatelnej,
zwłaszcza gdy słusność jest po stronie Ame-
ryki a Turcyja sama nie prosi o ochronę. Ale
trudno też przypuszczać, aby Turcyja oświad-
czyła, że nie zdoła wypłacić 100.000 dolarów
i tem swoją godność doszczętnie skompromi-
towała.

Jak z Sofii donoszą, rosyjski radca sta-
nu Kobeko ukończył swoje studia nad
finansowem położeniem Bułgaryi. Zeszło-
go tygodnia objeżdżał wraz z ministrem pre-
zydentem Iwanowem Bułgaryę południową,
tudzież Burgas i Warnę i onegdaj wrócił do
Sofii.

Bawiający w Moskwie bułgarski minister
wojny, pułkownik Paprikow oświadczył
pewnemu redaktorowi, że wszystko, co osta-
tnimi czasami głoszono o rakietowych planach
Bułgaryi, nie godzi się z prawdą. Nigdy nie
myślano na serio o obwołaniu Bułgaryi kró-
lestwem, ani też o przejściu księcia na pra-
woślawie, ani też o układach z Rosyą. W Mo-
skwie odszczęgnili oar Paprikowa, zaprasza-
jącego na obchód Resurrekcyi, co nawet w u-
rządowym *Wiadniku* ogłoszono.

Jak slychać, misya boerska poczy-
tuje Amerykę za ostatnią kotwicę. Jeżeli się
także podróży do Ameryki nie uda, to główny
osłonek misyi Fisher będzie Krügerowi i Stej-
nowi usilnie doradzał sawarciu pokoju, gdyż
wszelki dalszy opór będzie daremny, skoro
mocarstwa nie chcą interweniować.

Londyńskie „Biuro Reutersa” donosi z Wa-
szyngtonu, że minister spraw zagranicznych
Hay będzie misyę boerską traktował zupełnie
tak, jak każdą inną osobę szkodliwą, która
rządowi Stanów Zjednoczonych wizytę skła-
da. Przyjmie ją tak, jak np. pana Montagu
White, ale nie uzna jej za kompetentną do
petraktacyi urzędowych. I podobno tak się
skończy, jak ten telegram donosi. Ameryka
nie zdoła namówić Anglii do przyjęcia inter-
wenycyi, a presyi użyć Ameryka, choć tak
butna, nie zdoła. Pozostaje więc nadal tylko
wojna, która się obecnie znowu trochę na ko-
rzyść Boerów obróciła.

SEJM.

(16 posiedzenie, 5 sesyi, 7 peryodu).

Lwów d. 2 maja.

Manifestacya żałobna.

Dzisiejsze posiedzenie sejmku zaczęło się
przemową żałobną marszałka, poświęconą pa-
mąci zmarłego arcybiskupa lwowskiego. Od-
dał hołd nieboszczykowi jako gorliwemu, o-
ciemu, bogobojnemu i w najlepszym tego
słowa znaczeniu dobroczynnemu pasterzowi
archidiecezji, który też we wszystkich spra-
wach publicznych w imię Boże poczynił, a
dobro kościoła na celu mających, żywy brał
udział i w każdej z nich trwał poostatni
dowody awiej pomocy. Cześć jego pamięci
należy się od nas, którzy zawsze byliśmy
wiernymi synami Kościoła.

Posłownie wyśliczali tej przemowy,
stojąc.

Drogi.

P. Urbański przedstawił imieniem
komisji drogowej wniosek, aby sprawozdanie
wydziału krajowego w sprawach drogowych
przysłać do wiadomości, a nadto polecić wy-
działowi krajowemu, iłby domagał się od
rządu:

a) uszanowania państwowego tych dróg,
które mają dla państwa doniosłe znaczenie
pod względem wojskowym i ekonomicznym,
b) stałej dotacyi ze skarbu państwowego
na budowę i utrzymanie dróg powiatow-
ych i gminnych.

W dyskusyi ogólnej p. Stadnicki wy-
tykał najprzód wydziałowi krajowemu do-
tychczasowy sposób rozdzielania subwenyi
między powiaty, przyozem niekiedy dostaje
się pomoc tam, gdzieby była może najpotrze-
bniejszą i najpilniejszą i najodpowiedniejszą.
W tym względzie możeby należało albo do-
tychczasowy system zmienić, albo jeżeli sy-
stemu nie ma, ustanowić go. Następnie p. Sta-
dnicki skarżył się na to, iż wydział krajowy
niekiedy, wypracowując projekty pewnych
dróg, ma wzgląd na finanse powiatu, a raczej
trzyma się jakichś zasad teoretycznych, na-
kazujących drogi jak najkrótsze budować.
Niektóre są takie drogi najtańszymi, a prze-
ciwnie często się trafia, że droga kręta była-
by właśnie tańszą — lecz nie można jej bu-
dować, bo wydział krajowy postanowił po-
prowadzić prostą drogą. Niemniej i to jest
dziwne, że jak wydział krajowy sam przy-
znaje, wydziałom powiatowym należy się za-
ległych subwenyi 300.000 zł. A ktoś to za-
płaci? zdaje się, że same te powiaty, naj-
częściej biedne i niemające na to funduszy.
Nakoniec dziwił się p. Stadnicki temu, że z
funduszu drogowego, przeznaczonego, jak się
zdaje, wyłącznie na budowę dróg, idą sub-
wenye na budowę ulic po miastach i zdrojo-
wiskach. (Okłaski).

P. Chmielewski bronił wydziału krajowe-
go, sprawozdawca zaś tłumaczył, skąd się
wzięły zażegnane subwenye. Dzieje się to tak,
że czasem powiat jakiś żąda subwenyi, któ-
rej na razie wydział krajowy nie może udzie-
lić, lecz udziela mniejszej, ale przecie nie
odmawia powiatowi reszty, a jako przyrzeka
tę resztę zapłacić później.

Sejm wnioski komisji uchwalil.

Wnioski sanitarne

przedstawione przez p. Trzecińskiego
go imieniem komisji sanitarnej uchwalil
sejm bez dyskusyi. Opiewały one tak:

Wzywa się wydział krajowy do poczy-
nienia odpowiednich zarządzeń, aby budowa
szpitala dla 500 obłąkanych nieuleczal-
nych mogła być w jak najkrótszym czasie
rozpoczęta.

Uznając potrzebę budowy zakładu po-
łożenia w Krakowie, wzywa się wydział krajo-
wy, aby co do zrealizowania tej budowy
wszedł z rządem w rokowania i przedstawił
na najbliższej sesyi swe wnioski.

Wzywa się wydział krajowy, aby na
najbliższej sesyi przedstawił projekt ustawy
krajowej, regulującej opiekę nad ubogimi.

Wzywa się rząd, aby przystąpił do wy-
budowania własnym kosztem szpitala specyjal-
nych dla leczenia osób zarazą plciową do-
tkniętych.

Wzywa się wydział krajowy, aby pono-
wił w rządzie starania o utworzenie w Galicyi
dwóch nowych szkół akuserek.

Budżet.

Jeneralny sprawozdawca budżetu na r.
1900 hr. Jędrzej Potocki imieniem komisji
budżetowej przedstawił następujące wnioski:
1) Na r. 1900 ustanawia się wydatki
funduszu krajowego w sumie 19,953,364 koron
a dochody własne tego funduszu w sumie
5,115,154 k.

2) Na pokrycie niedoboru funduszu kra-
jowego w r. 1900 pobierany będzie dodatek
do państwowych podatków bezpośrednich,
a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku
gruntowego, domowo-czynszowego, domowo-
klasowego i 5% podatku od domów wolnych
w wysokości 65 groszy od każdej korony ca-
łej przypisaney należności tych podatków

b) dodatek do państwowych bezpo-
średnich podatków osobistych z wyjątkiem po-
datku osobisto-dochodowego w wysokości 72
groszy od każdej korony całej przypisaney
należności tych podatków

c) opodatkowani w mieście Krakowie,
tudzież w powiecie krakowskim i okracnow-
skim opłacali dodatek do podatków ad a)
wymienionych, w wysokości 54 groszy, do po-
datków zaś ad b) wymienionych 61 gr. od
każdej korony całej należności tych podat-
ków.

3) Wzywa się rząd, aby w jak najkró-
tszym czasie wniósł przedłożenie dotyczące
dodatku krajowego do państwowego podat-
ku konsumcyjnego od spirytusu i piwa i
zwołał jeszcze przed upływem roku sejm kra-
jowy celem powzięcia odcinnych uchwał bez
względów na okoliczność, czy rokowania z in-
nymi krajami koncernymi doprowadzą do
skutku.

4) Wzywa się rząd, aby na przyszłość

Magazyn konfekcyi i towarów bławatnych **MIKOŁAJ LUDWIG** poleca:

Najmodniejsze bluzki, halki jedwabne, wełniane perkalowe, sukienki, ubranka dziecięce fartuszki i bieliznę.

zwoływał sejm w takim czasie, aby budżet krajowy mógł być uchwalony przed początkiem obrotu roku i na tak długo, aby sejm miał czas swoje obrady gruntownie przeprowadzić.

5) Wzywa się wydział krajowy, aby w razie zaprowadzenia dodatku do państwowego podatku konsumcyjnego zniżył w preliminarzu na r. 1901 dodatki do podatków bezpośrednich conajmniej do wysokości dodatków opłacanych w roku 1899.

W ogólnej dyskusji budżetowej zabrał pierwszy głos p. Okuniewski twierdząc, że charakterystykę chłopów galicyjskich zawrzeć można w dwóch słowach niemieckich: *weber arbeit, unter konsum*. Chłop nasz za wiele pracuje, a za mało je. A mimo tego wszystko co się w kraju robi, robi się tylko na to, aby jeszcze bardziej proletaryat i nędzarów u nas mnożyć. Do tego przecie doprowadzić musi i proponowana obecnie reforma gminna i prawo Hupki i mnożenie innych ustaw i instytucji. Dzięki takim właśnie stosunkom wzmagają się socjalizm i socjalizm, niż gdyby nawet socjaliści mieli zupełną swobodę ruchów. Co większa nawet, jeżeli rzeczy będą szły i nadal w tym kierunku, to nie w socjalizm, lecz w anarchizm popchnie się masa ludowa. A przecież nawet dla tych, którzy dziś rządzą, stosunki obecne nie są korzystnymi. Ziemia wysusza się z ręk szlachty, a ks. Lubomirskiego, który w roku 1848 miał odwagę bez względu na dworaków cesarzowi Ferdynandowi powiedzieć całą prawdę, jaką mu kraj każe powiedzieć — dziś nie znajdzie nikt w gronie reprezentantów kraju naszego w centrum państwa.

Dziś reprezentacja ta jest powolną rządową i sama się wykoślawiają, krajowi również nie przynosi korzyści. Z tego powodu rzecz konieczna domagać się zmiany kierunku polityki krajowej, a wyrazem tego musi być głosowanie przeciw budżetowi, bo budżet ten tak samo zresztą, jak wszystkie postanowienia tych, co dzisiaj rządzą, dąży do tego tylko, aby wykoślawić wszystko, co można z chłopów — a na co? Przecie nie na to, aby mu dobrobyt zapewnić.

P. Bernadzikowski oświadczył imieniem swego stronnictwa, że będzie głosował za budżetem, bo budżet zawiera cyfry tych wydatków, które są konieczne do utrzymania machiny autonomii naszej w ruchu. Przytem wszakże nie można się wstrzymać od pytania, kto winien nędzy galicyjskiej. Winna temu szlachta, bo zaniedbała lud ekonomicznie i dla tego, aby utrzymać w swym ręku rząd, które się jej już wymykają, korumpowała lud podczas wyborów. Aby nie dopuścić do zupełnej ruiny kraju naszego, należałoby przystąpić jak najrychlej do poprawy, a tymczasem zamiast tego ci, co rządzą krajem, dają nam gminy zbiorowe i prawo Hupki. Tym sposobem nie doprowadzi się do niczego dobrego.

P. Barwiński żądał, aby kraj energicznie upomniał się w radę o udział w podatkach konsumcyjnych, bo bez tego skarb krajowy zawsze będzie szwankował. Z drugiej strony należałoby podnieść chłopów ekonomicznie, a zamiast tego proponuje się do reformy gminną, to majoraty chłopskie, co tylko do większej nędzy doprowadzić może. A i z Rusinami polityka Polaków nieuzupełnia jest sprawiedliwą.

Pod pozorem, że istnieją między Rusinami ci, co spoglądają na północ, nie przyznają im Polacy tego, co się im z prawa należy. Nawet skromnego wniosku p. Wachnińskiego Polacy nie chcieli uchwalić, lecz załatwili go, jak zresztą wszystkie żądania ruskie, drobną koncesją. A tak się dzieć nie powinno, bo dobro kraju nakazuje, aby oba narody żyły z sobą w zgodzie.

Ks. Stojalowski zaczął od tego, że znał szlachtę wnął wszytkiemu złemu, co się w Galicyi dzieje. A dzieje się tak, iż prawie można powiedzieć, że Galicya nierządem stoi.

Jeżeli nieuzupełnie by to jeszcze dziś można powiedzieć, to tylko dzięki wydziałowi krajowemu, który jeszcze jaki taki rząd w kraju sprawuje i dzięki władzom wiedeńskim, które kontrolują władzę w kraju. Po za tem wszędzie panuje nierząd. Starostowie są tylko na to, aby przeprowadzać wybory a ustawy wykonują tak, że lud pod ich ciężarem jęczy. Że tak jest, tego dowód już w tem, że sam wydział krajowy widział się z niewolonym stanem w obronie ludu przed starostami i ponozyć wójtów, co na korzyść ludu stanowi prawo egzekucyjne.

A zatem sam wydział stwierdził, że starostowie względnie ich pomocnicy egzekutorowie ustawy nawet nie wykonują, nie mówiąc o tem, że nie działają na jego korzyść. Tak samo marszałkowie powiatów i autonomii powiatowa dla chłopów nie czyni. W sądach chłop nie może znaleźć sprawiedliwości, ale szlachta znajduje ją zawsze. Inteligencja przejęła od szlachty wady i nie chce energicznie poprzeć ruchu ludowego, lecz służy większości i lud nie ma do niej zaufania. Co do religii, to decydującym w niej jest papież a nie hierarchia, która nie ma prawa wymagać posłuszeństwa dla siebie w rzeczach politycznych. Hierarchii ościć nie można z pominięciem głowy Kościoła, a kto nawet religię bierze w usługi polityki, ten najskuteczniej podkopuje religię. Gdyby namiestnik dzisiaj wpłynął na to, aby wolne obecnie stolice biskupie nie były obsadzone wrogami ruchu ludowego — toby sobie wystawił pomnik trwalszy od spiżu. Z Rusinami lud polski prędko się pozna, bo nie będzie z nimi prowadził takiej polityki, jaką prowadzi dzisiaj większość sejmowa. Metryki niech sobie Rusini prowadzą po rusku, jeżeli chcą i wogóle panowania nad Rusinami już nie można będzie utrzymać. Wogóle konserwatyści nie wiedzą, czego chcą ruch ludowy, ale sąpytała właściwie można, co chcą konserwować konserwatyści, bo to, co jest u nas do brego, religię i poczucie własności lud konserwuje daleko lepiej niż oni, a przecież złożę nikt chyba nie chce konserwować. Dobrze u nas nie będzie dopóty, dopóki cała polityka w kraju się nie zmieni.

Teraz t. j. o godzinie 3 minut 30 marszałek odczytał posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Z izby sądowej.

(Proces wielicki).

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Kraków d. 2 maja.

Popołudniowy wtorkowy przebieg rozprawy nie przyniósł wiele nowego. Świadek Gralewski urzędnik kasy wielickiej prócz wielu mało ważnych lub stwierdzonych już poprzednio szczegółów sprostował twierdzenie aktu oskarżenia jakoby widział, że Nowacki wydierał kartę z księgi prolongacyjnej i oświadczył, że księgę tę zabrano do dyrekcyi a kiedy stamtąd powróciła kartki już były wydarte. Co do Kompita, to p. Gralewski oświadczył, że żył dostаточно ale nie zbyt długo.

W ciągu słuchania zupełnie mało ważnego świadka p. Siedleckiego sekretarza wielickiej rady powiatowej obrońca Kompita dr. Goldhammer postawił wniosek ponownego zawezwania p. Czecha, powiadając, że otrzymał oryginalny protokół posiedzenia wielickiego wydziału powiatowego, na którym przyjęto bilans kasy z r. 1898 i uchwalono urzędnikom a między innymi p. Kompitowi remuneration na której to uchwale p. Czech jest podpisany wbrew wozorazszym swoim zapewnieniom, że bilansu za rok 1898 nie podpisał.

Świadek Olkunka, byłego praktykanta kasy, nie zaprzysiężono z powodu tego, że karany był za fałszerstwo weksli i to na doniesienie Nowackiego i Kompita, do których może żywić niechęć. Olkunka niemal dosłownie powtórzył zarzuty aktu oskarżenia przeciw Nowackiemu i Kompitowi.

Prócz mało ważnego świadka niejakiego Goldfura, zjawili się wozoraz jeszcze w roli świadków żony oskarżonych Linkerowa i Wimmerowa, a nadto krewna Seidenfrana mała Pella Mandelbaumówna, które jednakże korzystają z dobrodziejstwa prawa, do świadczania się uchyliły.

Kraków 2 maja.

Dziś rozpoczęła się rozprawa dopiero o godz. 11 z powodu choroby jednego z sędziów przysięgłych.

Przesłuchano najpierw p. Gustawa Barucha, który badał bilans i inwentarz kasy w latach dawniejszych i za rok 1898. Oświadczył on, że inwentarz był bardzo lichy, buchalter jednak zupełnie poprawną. Świadek twierdzi, że zbyt wygórowany i wątpliwy kredyt nie mógł być udzielony bez wiedzy Kompita, który był kierownikiem działu wekslowego. P. Baruch przyznał, że wiedział, iż oszczędności były w bilansie ukrywano pod innymi tytułami, mianowicie tytułami walorów i że robiono to w celach podatkowych.

Następnie przesłuchiowano dwóch Bąbalskich, mieszkanu wielickich, których podpisy fałszowano na wekslach. Zeznania ich były małej wagi, jak również zeznania następnego świadka Władysława Szyngierskiego, kasyera. Bosprawa trwa dalej.

Lwów 2 maja.

(Proces Monitora.)

We wtorek wieczorem zapadł wyrok. Wydyktom sędziów przysięgłych został p. Breiter od oskarżenia uwolniony, a oskarżyciele pp. dr. Aschkenazy i p. Stapiński skazani zostali na zwrot kosztów sądowych.

KRONIKA.

Lwów, dnia 2 Maja.

Ks. metropolita Kulowski jest tak bardzo chory, iż już przytomność traci i jest prawie nie może.

Odnaczenie. Cesarz nadał nauczycielowi szkoły dwojacznie w seminarium nauczycielskim męskim w Stanisławowie Ignacemu Cybulskiemu, przy sposobności przeniesienia na własną prośbę w stan spoczynku słoty krzyż zasługi.

Wydział krajowy zamianował adjunkta koncepcyjnego Konstantego Jedrzejewskiego wiceprezesa, konceptistę Mikołaja Łabowskiego adjunktem koncepcyjnym, adjunkta koncepcyjnego I kl. Tytusa Romaszka konceptistą i aplikantem koncepcyjnym II kl. dr. Joachima Bartoszewicza aplikantem koncepcyjnym I kl.

Wybór uzupełniający jednego członka rady powiatowej radeckiej z grupy gmin wiejskich rozpisano na najbliższy 6 czerwca b. r. a wybór jednego członka tej rady z grupy gmin miejskich na dzień 7 czerwca b. r.

Dla Sienkiewicza dał wozoraz obiad namiestnik hr. Piniński, w którym wzięli udział: Eksceleńcy: dr. Julian Dunajewski, Eustachy ks. Sanguszko, Stanisław hr. Tarnowski, Wojciech hr. Dzieduszycki i panowie: b. rektor dr. Antoni Małachowski, wiceprezydent dr. Korytkowski, wiceprezydent dr. Bobrzyński, prezydent miasta dr. Małachowski, Władysław Łosiński, rektor uniwersytetu dr. Abraham, poseł dr. Cwikliński, redaktor Adam Krechowicki, radca Dembowsky, profesor dr. Roman Piłat, prezes towarzystwa dziennikarzy polskich Liberat Zajączkowski, wiceprezes Kazimierz Skrzyński i redaktor dr. Aleksander Vogel. W czasie obiadu wniósł do stoju gospodarz toast na cześć znakomitego autora, który serdecznie podziękowawszy za gościnne przyjęcie we Lwowie, odpowiedział toastem na powodzenie kraju. Po obiedzie toczyła się długa i ożywiona rozmowa o sztuce i literaturze.

Sienkiewicz w teatrze lwowskim. Na dzisiejszym przedstawieniu „Sybiru” Maskoffa będzie w teatrze Henryk Sienkiewicz. Również będzie i na jutrzejszej operze „Halka”.

Krakowski odczyt Sienkiewicza — jak nam telegrafują 2 bm. — dał odczyt do dochodu 1743 kor. 4 gr., z czego 581 k. 2 gr. przeznaczono na cele dobroczynne a resztę 1162 k. 2 gr. na „Dom Matejki”.

Sienkiewicz we Lwowie. W środę Sienkiewicz był na śniadaniu u państwa Tadeusza Czapskich, w którym wzięli nadto udział: pp. rektor dr. Roman Piłat, redaktor Adam Krechowicki, prezes towarzystwa dziennikarzy Liberat Zajączkowski, dyrektor teatru Tadeusz Pawlikowski, Władysław Belza, Józef Korzeniowski i redaktor Vogel. P. Zajączkowski przemówił na cześć autora „Krzyżaków”, p. Tadeusz Czapski przypomniał chwile warszawskie a Sienkiewicz wniósł zdrowie mieszkańców Lwowa w ręce gospodyni domu.

Wczoraj odbył się duży obiad dla Sienkiewicza u marszałka krajowego Stanisława hr. Badeniego a następnie raut u pp. Małachowskich.

Obiad. U namiestnika hr. Leona Pinińskiego odbył się w poniedziałek obiad, w którym wzięli udział: Eksceleńcy: minister dr. Pięta, marszałek hr. Badeni, ks. arcyb. Issakowicz, gubernator Banku austro-węgierskiego dr. Leon Bilinski, Filip Zaleski, Dawid Abrahamowicz, prezydent apelacji dr. Tchorzowski, generał porucznik: Latscher-Lauenrodt, Adolf Heimroth-Hessfeld, Józef Panatowski; wiceprezydent nam. Jan Lidl, wiceprezydent dyrekcyi skarbu dr. Korytkowski, wiceprezydent rady szkolnej dr. Bobrzyński, wiceprezydent wyższego sądu kraj. dr. Jan Dylewski, konsul br. Spesshardt, ks. Andrzej Bielecki, Antoni Chmielewski, Władysław Krański, dr. Edward Banch, Włodz hr. Łos, Jan Hild, Antoni Jaegermann, Gustaw Mauthner, dr. pociąg Jan Seferowicz, Filip Woronicki, dr. Wiktor Kern, Władysław Kraszkowski, dr. Godzimir Małachowski, dr. Władysław Abraham, dr. Stefan Niemcewicz, pułkownik br. Planzer Babin, radca Karol Franz, dr. Władysław Duleba, dyrektor dr. Steczkowski, prezydent izby handlowej Jakób Piepes-Poratyński, dr. Edward Strojnowski, adwokat dr. Paweł Dąbrowski.

U marszałka kraj. hr. Badeniego odbył się wozoraz obiad dla posłów sejmowych.

Pogrzeb śp. arcyb. Morawskiego. Od kapituły metropolitalnej otrzymujemy następujące pismo:

Szanowna Redakcjo! Śp. ks. arcybiskup Seweryn Morawski w piśmie jeszcze 1 sierpnia 1898, wystosowanem do kapituły, wyraził stanowczą wolę, aby pogrzeb jego był o ile to możliwe, jak najkromiejszym, a bliżej określającą myśl swoją dodał: „Życzeniem mojem jest, aby zaniechanie rozpowszechnienia teraz zwyczajny nadeślania wieńców. Usilnie proszę wszystkich, aby tego zaniechali, a Przewielebną kapitułę proszę, aby to życzenie moje w swoim czasie ogłosiła z głoszą, iżby kwoty przeznaczone na wieńce ofiarowano instytucjom dobroczynnym lub ubogim, lub też na msze św. za spokój me duszy”. Kapituła metropolitalna uprasza tedy teraz Szanowną Redakcję, aby przez umieszczenie niniejszego komunikatu w łamach swego pisma, zechciała podać do powszechnej wiadomości wyraźne życzenie śp. arcybiskupa. — Z wyrazami szczerzego poważania ks. Feliks Zabłocki, prepozyt kapit.

W środę popołudniu dr. Kadyi dokonał zabielsamowania zwłok śp. ks. arcybiskupa. W ozwartek zwłoki złożone zostaną na katafalku w pałacu a w piątek popołudniu o godz. 4 przeniesione do katedry. Przez trzy dni odprawiać się będą nabożeństwa, wedle wszystkich trzech obrządków, a to: w sobotę wedle obrządku grecko-katolickiego, ormiańskiego w niedzielę, zaś w dzień pogrzebu w poniedziałek łaciński.

Namiestnik Leon hr. Piniński był w środę rano osobiście w pałacu arcybiskupim, aby rodzinie zmarłego arcybiskupa złożyć kondolenie.

Na arkuszu, wyłożonym w pałacu arcybiskupim, zapisał się też ks. arcybiskup Issakowicz, prezydent wyższego sądu kraj. dr. Aleksander Tchorzowski, konsul niemiecki br. Spesshardt, oraz wiele innych osób wybitnych.

Pogrzeb śp. p. Najprzewielebniejszego arcybiskupa odbędzie się w poniedziałek około godziny 10 rano.

Do piątku pozostała zwłoki śp. ks. arcybiskupa w pałacu arcybiskupim. W piątek o godzinie 4 po południu przeniesione zostaną zwłoki do kościoła katedralnego i tam złożone na katafalku.

Wiele gmin żydowskich rozpoczęło wozoraz obrady we Lwowie z udziałem około 70 delegatów, reprezentujących 50 gmin wyznaniowych galicyjskich, oraz wszystkich posłów żydowskich do sejmów i do rady państwa. Przybył na tę uroczystość także ks. kanonik Teodorowicz z ks. dr. Narajewski prof. uniwersytetu we Lwowie, ks. Swadowski dziekan z Oleszy, ks. Korzeniowski z Trembowli, ks. Librowski z Kopeczynie, ks. Sokolowski z Kierniki we Lwowie i prawie wszyscy księża tarnopolskiego dekanatu. Po odprawieniu nabożeństwa przyjmował ks. jubilat gratulacje a ks. Piotrowski ze Skaltu w imieniu tarnopolskiego dekanatu wręczył mu piękny album z fotografiami bliższych mu sercem kapłanów. Następnie odbył się obiad na 80 nabytych, w którym wzięli udział reprezentanci

magających się wyznaczenia stypendyów dla żydowskich terminatorów, propagowania roli wódz wśród żydów, organizacji kredytu dla drobnych kupców i rzemieślników, premiowania pracy fizycznej i wspierania emigracji zarobkowej. W dyskusji nad temi rezolucjami brali udział syonisci: dr. Małz, dr. Ehrlich, Stand, dowodząc, że jest koniecznem, aby wszyscy żydzi stanęli na gruncie obywatelstwa państwa żydowskiego w Palestynie i zarzucali posłom, że nie troszczą się szczerze o interesy żydowskie.

W odpowiedzi p. Rappaport bronił polityki posłów żydowskich, którzy weale nie lekceważą interesów swoich wyznawców, ale postępują ostrożnie i nie chcą grać na strunach namiętności rasowych.

Rezolucję dr. Byka uchwalono, poczem zgłoszono kilka samoistnych wniosków. Rabin Lewin z Bohatnia domagał się mianowicie założenia gimnazjum żydowskiego we Lwowie, syonista dr. Małz i towarzysze równo uprawnienia nauczycieli żydowskiej w szkołach średnich z resztą nauczycieli, założenia seminarium żydowskiego i równouprawnienia języka hebrajskiego w ustawie, badawczy Silberstein zakładania szkół rekodzielnich, a delegat z Ottyni odpoczynek sobotni w szkołach. Wnioski te przekazano komisji do zbadania.

1 Maja w Wiedniu — jak nam telegrafują — przeszedł zupełnie spokojnie. Przed południem odbyły się liczne zgromadzenia robotnicze nigdzie wszakże spokoju nie zakłócono. Po południu robotnicy na ogół mniej liczni niż w latach poprzednich udali się do Prateru skąd ich ałoli niebawem ulewny deszcz wypędził.

Na prowincyi dzień pierwszego maja również przeszedł spokojnie.

Dzień 1 maja — jak nam telegrafują — przeszedł w całej Francyi spokojnie. W północno-francuskiej kopalniach węgla robotnicy pracowali, spokoju nigdzie nie zakłócono.

Z Madrytu telegrafują nam 2 b. m.: W rozmaitych miejscach w Hiszpanii odbyły się wozoraz socjalistyczne meetingi. Na zebrań w Madrycie wygłaszano mowy na rzecz Borera. W Walencji przeciągały ulicami gromady socjalistów z czerwonymi sztandarami na czele.

We Lwowie we wtorek odbyła się zabawa dla socjalistów w browarze Lesienickim. Z zabawy tej powrócili o godz. 10 wieczorem. Do żadnych manifestacji nie przyszło z powodu przedsięwziętych środków ostrożności. Wprawdzie usiłowała cześć świątecznych dostać się ohyliem pod *Ruch Katolicki*, lecz przeszkodził im w tem policya, a poważniejsza liczba około 200 ludzi wtargnęła chciała z ogrodu jezuitskiego pod gmach sejmowy z zamiarem wywołania tam szub. lecz i to się nie udało, bo zajęty te powstrzymał znowu zastęp policyi. Cały wieczór upłynął tedy spokojnie, bez żadnych awantur.

Podatek narodowy w dniu 3 maja na cele oświaty uchwaliło towarzystwo „Skoły ludowej” zbierał przez wysłanie kursora z puszką tak po poszczególnych instytucjach jak i lokalach publicznych.

Krakowski pomnik Kościuszkowski. Telegrafują nam 2 b. m. z Krakowa: Komitet budowy pomnika Tadeusza Kościuszki powierzył wykonanie spichrzyków odlewów tego pomnika firmie podgórskiej „Dędrzeńscy, Kowalkowski i spółka”.

W Stanisławowie odbyło się w niedzielę zgromadzenie przedwyborcze, na którym jako kandydaci na posłów do rady państwa z tego miasta przemawiali: adwokat dr. Doboszyński z Krakowa, dr. Bronisław Łosiński ze Lwowa i dr. Barb.

Jubileuszowy wiec Polek. Przed paru tygodniami zawiązał się komitet kobiet w Krakowie, który korzystając z uroczystości jubileuszowych uniwersytetu Jagiellońskiego, krząta się około urządzenia wiecu Polek w celach upamiętnienia narodowych. Staraniem komitetu jest zgromadzić na wiec jak największą ilość kobiet wszystkich sfer i stanowisk, aby dać im sposobność pod hasłem ukożenia królowej Jadwigi, fundatorki wesechnicy krakowskiej, wzajemnego porozumienia się i nakreślenia programu dalszej działalności narodowo-społecznej, na podstawie wniesionych i przyjętych uchwał.

Sprzedaż Schednley. Dnia 1 maja był termin zapłaty jednej trzeciej części ceny kupna za Schednley. Towarzystwo belgijskie, kupujące te tereny naftowe, wniosło do gal. Kasy oszczędności prośbę o prolongatę wypłaty tej sumy na dni 30, rozłożenie na mniejsze raty ceny kupna i w zamian wzmocniło pierwotny zaatek 200.000 koron złożeniem dalszych 400.000 koron.

Pierwszy grad w kraju spadł w Rudnikach w powiecie śniatynskim, w majątku Stefana Moysy. Burza wyrządziła znaczne szkody, ubezpieczone w krakowskiej asekuracji.

Dorożne posiedzenie krakowskiej akademii umiejętności odbędzie się tego roku 18 maja.

Okradzenie sądu. W Haliczu włamali się nieznani sprawcy do kasy tamtejszego sądu powiatowego i wywieźli otwór w kasie kłamej, zabrali 90 zł. tj. tyle, ile było.

Zastępca urzędu patentowego, t. z. Patentantem, dla Galicyi, mianowany został inżynier lwowski, p. Stanisław Dzbański.

Uroczystość półwiekowego jubileuszu kapłaństwa ks. Cyryla Janera, proboszcza w Tarnopolu — jak piszą nam z tamtąd — odbyła się dnia 29 kwietnia bardzo pięknie. Uświetnił ją swą obecnością ks. arcyb. Issakowicz, kolega szkolny księdza jubilat i wypowiedział w czasie sumy przedświadczenie na temat, ozym kapłan jest dla społeczeństwa. Przybyli na tę uroczystość także ks. kanonik Teodorowicz z ks. dr. Narajewski prof. uniwersytetu we Lwowie, ks. Swadowski dziekan z Oleszy, ks. Korzeniowski z Trembowli, ks. Librowski z Kopeczynie, ks. Sokolowski z Kierniki we Lwowie i prawie wszyscy księża tarnopolskiego dekanatu. Po odprawieniu nabożeństwa przyjmował ks. jubilat gratulacje a ks. Piotrowski ze Skaltu w imieniu tarnopolskiego dekanatu wręczył mu piękny album z fotografiami bliższych mu sercem kapłanów. Następnie odbył się obiad na 80 nabytych, w którym wzięli udział reprezentanci

wszystkich zamieszkujących Tarnopol władz politycznych, autonomicznych i wojskowych. W czasie obiadu toastował ks. jubilat na cześć Ojca św., cesarza i ks. arcybiskupa a ks. arcybiskup na cześć jubilat i całego miasta, które tak zacnego ma pasterza. Następnie odczytano mnóstwo telegramów a między innymi i od kapituły lwowskiej. Miasto Tarnopol w uznaniu zasług ks. Janera dało mu swe obywatelstwo honorowe. Obecnie ma Tarnopol trzech tylko honorowych obywateli: ks. arcybiskupa Issakowicza, księcia Adama Sapiechę i księdza Janera.

Jubileusz Uniwersytetu Jagiellońskiego. Program jubileuszu w ogólnych zarysach jest następujący:

W przeddzień uroczystości, odbędzie się w salach Muzeum narodowego i Towarzystwa sztuk pięknych przyjęcie, wydane przez radę miasta Krakowa, na które rozesłanych zostanie około 1.000 zaproszeń.

Dzień 7 czerwca jest głównym dniem obchodu. O godzinie 8-mej zbiorą się uczestnicy obchodu w Collegium Novum, skąd w uroczystym pochodzie udadzą się do kościoła N. M. P. Po odprawieniu przez księcia biskupa krakowskiego nabożeństwa, podczas którego śpiewać będzie chóór akademicki, nastąpi pochód do kościoła św. Anny. W tym to kościele, jako w kościele akademickim, odbędzie się za specjalnem zezwoleniem, udzielonem przez księcia biskupa krakowskiego, właściwa uroczystość jubileuszowa.

Udział w tej uroczystości wezmą, oprócz profesorów i młodzieży uniwersyteckiej dygnitarze państwowi, władze najwyższe rządowe i krajowe, deputacye uniwersyteckie austriackie i zagraniczne, doktorowie, mający być promowani *honoris causa* w liczbie 72, osoby, przybyłe celem wręczenia adresów, darów, wydawnictw, delegacye oświatowe i naukowe szkół średnich, reprezentanci szkół ludowych oraz delegaci towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych — wreszcie 250 osób z pomiędzy doktorów, promowanych na uniwersytecie krakowskim.

Liczba tych uczestników będzie tak znaczna, iż wypełnią oni w zupełności kościół św. Anny i dlatego niemożliwym się okazało dopuszczenie do udziału w tej uroczystości większej liczby publiczności.

Program uroczystości jest zaś w ogólnych rysach następujący: przemowa rektora uniwersytetu hr. Tarnowskiego, przemówienie władz, delegatów obojch uniwersytetów i towarzystw naukowych; wręczenie darów, wydawnictw i adresów; wreszcie proklamacya doktorów honorowych. Pozem udadą się zgromadzeni na dziedziniec biblioteki Jagiellońskiej, gdzie nastąpi oddolnogie pomnika Kopernika i tablicy pamiątkowej, fundowanej przez miasto Kraków.

Tegoż dnia wieczorem o godzinie 6 odbędzie się w sali „Sokoła” obiad, wydany przez uniwersytet na cześć gości. Stamtąd udadą się uczestnicy uroczystości do teatru, gdzie odbędzie się przedstawienie z okazji jubileuszu, w skład którego wejdzie: oratorium W. Żeleńskiego ze słowami Deotymy, mającemi za przedmiot renowacye uniwersytetu przez Jagiellę. Młodzież zaś odegra następnie „Odpawę posłów” Kochanowskiego.

Dnia poprzedzającego obchód, zamierzono jest złożenie wieńców przez Uniwersytet na grobach Kazimierza W., Jagielly i Jadwigi w warunkach, o ile restauracya dzisiejsza na to pozwoli.

Następnego dnia stosownie do życzenia przybyłych do Krakowa gości, będzie można zwiedzać miasto i okolice, ozym zajmą się osobne komitety.

Z ogólnej liczby około 250 uniwersyteckich gości, zaproszonych do współudziału w uroczystości 52. Jak dotąd z pomiędzy zaproszonych uniwersytetów zapowiedziały wysłać specjalnych delegatów: Uniwersytet czeski w Pradze (rektor Gebauer), uniwersytet w Koloszarwie (rektor dr. Fabiny i prof. dr. Szadecky), w Oxfordzie (prof. Morfill), w Londynie (br. de Beacy), w Baltimore (dr. Daniel C. Gilman i dr. P. Haupt), w Lozannie (prof. Bossie), w Lundzie (dr. J. M. Werbul), w Buffalo (dr. Fr. E. Froncosci). Uniwersytet w Lyonie odpowiedział obszerniejszym listem, wyrażając żal, że nie może wysłać swoich delegatów z powodu pory egzaminowej.

Celem ukożenia jubileuszu zostanie wybity medal pamiątkowy dużych rozmiarów, modelowany przez znakomitego artystę p. Trojanowskiego z Paryża. Medal ten odbity będzie w bronzie i srebrze, a na zamówienie można będzie uzyskać także odbicie w złocie.

Z okazji jubileuszu, uniwersytet ma wystosować dwa adresy; jeden do cesarza w języku polskim i niemieckim, drugi do Ojca św. w języku łacińskim.

Dr. Leon Bilinski, jak telegrafują nam z Krakowa, zbliwił się w środę tamtejszą filię banku austro-węgierskiego. Przywitał go nacelnik filii p. Wild.

W zamiarze samobójczym oblała swe suknie naftą i zapaliła je w Krakowie niejaką Marya Stobnicka. Sąsiedzi ją uratowali.

Pielgrzymka polska do Rzymu. Z Villach telegrafują nam 2 bm.: Osobny pociąg wiozący pielgrzymów po większej części galicyjskich, najechał na stacyi Feldkirchen na pociąg towarowy. Wskutek zderzenia 8 osób odniosło lekkie obrażenia. Jan Pieroforsky z Zalenca ma żebra zgniecione; pozostał on tam w kuracyi lekarskiej. Wszyscy inni udali się w dalszą drogę.

Nauczka niemiecka dana Polakom. W Poznańskim istnieje polska instytucya bankowa, dobrze się rozwijająca a zwana Bankiem Związku, na czele której jako patron stoi ks. prałat Wawrzyniak. Ale jak wszędzie tak i w Poznańskim są radykalni i secesyjniści, którzy zapewnijają, że nikt, tylko oni znają prawdziwą drogę do odrodzenia ojczyzny. W banku zrobił się także rodzaj secesyi i secesyoniści uważali za najwłaściwsze na Bank uderzyć w swoim organie *Organizacja*. Uderzyli na zarząd, ks. Wawrzyniak odpowiedział rzeczowo i wyzerpująco, ale skutek ataku był taki, że trwożliwi wycofali swoje oszczędności z tego polskiego Banku. O sprawie tej pisze niemiecka *Schles. Volkszeitung*: „Każdego rozsądnie myślą-

Batysty, Zefiry, Perkalę
Lewantyny, Szyfony i Piłtne

polecają najtaniej

KUSZCZAK i ZUBIK

we Lwowie,
plac
Halski 1.

oego oświecka oburzyły te bezpodstawne elaboraty, lud jednak został przez nie w najwyższym stopniu zaniepokojony. Pominawszy to, że tego rodzaju napaści podkopują, w ogólności powagę duchowieństwa, nie obyło się i bez materialnych szkód. Dotąd bowiem wycofano już przeszło milion marek depozytów z owego polskiego banku i zaniecono do „Ostbanku”. Swarliwi ci polscy panowie (tak pisze Niemiec) mogą być teraz dumni z swego sukcesu; gdyż dzięki ich łaskawej pomocy doznał bank katastroficzny wcale nieznanego wzmożenia!

Kartel naftowy w Rosji. Niedawno pojawiła się wieść, jakoby rząd rosyjski miał zamiar odebrać z rąk osób prywatnych przemysł naftowy i uczynić z niego monopol państwowy, jak to zrobił ze spirytusem. Przytoczono takiego kroku rządowi rosyjskiemu miały być niepomierne wysokie ceny za naftę, przez przemysłowców prywatnych utrzymywane. Organ rosyjskiego ministerstwa finansów „Torgowo-Przemysłennaja Gazyeta” urzędowo już oznajmił, iż wymieniona pogłoska żadnej nie posiada podstawy, fakt jednak stałego podnoszenia się cen na naftę i jej produkty istnieje i na uwagę zasługuje. Rzeczywiście, gdy cena nieoczyszczonej nafty na miejscu w 1892 r. wynosiła za ledwie 1½ kopiejki za pud, obecnie w lutym 1900 r. dosięgła 15 i 16½ kopiejki, cena zaś nafty oczyszczonej w przeciągu jeszcze krótszego czasu, bo za ledwie od 1895 r. podniosła się z 7-9 kop. do obecnej ceny 48-50 kop. za pud. Tymczasem po stałych ulepszeniach technicznych w systemie wydobywania nafty zdawałoby się, iż przeciwnie nafta powinna stać się tańszą. W sferach najbardziej zainteresowanych społeczeństwa rosyjskiego, a mianowicie pośród fabrykantów, przemysłowców, właścicieli parostatków na Wodzie itd. uporczywie utrzymuje się przekonanie, iż przyczyną takiego stanu jest skomana największych właścicieli źródeł nafty. Pisma rosyjskie wiele w ostatnich czasach zajmują się wymienioną kwestją. Jakkolwiek istnienia zmywu niezmowno udowodnić nie można, prasa jednak rosyjska uważa ją za fakt, prawie nie ulegający wątpliwości i podaje rządowi rozmaite rady zastosowane naturalnie do kierunku danego pisma. Mianowicie pisma, które stale napałają na przemysłowców zagranicznych, upatrują w stanie obecnym handlu naftą jeden z dowodów sgnębnej jakoby eksploatacji bogactw rosyjskich przez obcokrajowców: inne z szerszym poglądem widzą w tem eksploatację kraju przez kapitalistów, bez względu na jego pochodzenie. Sądownie pocigają do odpowiedzialności za zabranioną prawem rosyjskiem zmonę obecných właścicieli źródeł nafty niepodobna i jest jeden tylko szczegół, który naprowadza na myśl o istnieniu zmywu, a mianowicie to, iż zapas nafty w składach w Baku na 1 stycznia 1900 r. wynosił 105 milionów pudów, czyli ówczesne całe wywozu nafty z Baku w przeciągu roku przeszłego, należy przeto przypisać, iż właściciele naumyślnie nie wypuścili na rynek krajowe całej ilości wydobytej nafty, by w ten sposób utrzymać nadzwyczaj wysokie ceny.

Wystawa sztuki w Paryżu. Telegrafują nam 2 bm. z Paryża: Prezydent Loubet dokonał wczoraj aktu otwarcia wystawy sztuk pięknych. W otoczeniu jego znajdowali się wszyscy ministrowie, zagraniczni komisarze wystawy i członkowie ciała dyplomatycznego. W rozmowie odrębnie z austriackim komisarzem generałem dr. Exnerem, jak i komisarzem węgierskim Lukacsem wyraził im prezydent jak największą swą radość z tego, iż austriacka i węgierska sztuka tak znakomicie jest reprezentowana.

Munkacsy, słony malarz-artysta węgierski, zmarł — jak nam telegrafują 2 bm. — w sanatorium Endericha pod Bonnem w Niemczech. Złotki jego zostaną przewiezione do Budapesztu.

Bezpieczeństwo na wystawie paryskiej. Telegrafują nam 2 bm. z Paryża: Prezydent Loubet wystąpił oficera ordynansowego do rodzin ofiar niedzielnego katastrofy i kazał rozdzielić wsparcia. Na wesłanie prefekta policji Lepina jenerały komisarz wystawy zarządził zamknięcie wielu panoram, ponieważ nie dają gwarancji bezpieczeństwa widzów.

Z chwili. Bitynie słonko, znów się sohowa, deszcz przepada sobie czasem, woiat pogoda trwa marcową, choć już mamy maj za pasem.

Ziemia w zieleń się otula, nuca ptaszek rześkie chory, a po nad tem wicher hula, słonko kryje, gęste chmury.

Nie jest rzeczą to zabawna, ale z rymu jęć nie wionie, bowiem do zmian takich dawno już przywykłem dzięki — żonie...

Firma Nitzałowski (skład papieru i fabryka tutek cygarowych) poczęła wydawać karty korespondencyjne z nowymi wido-kami m. Lwowa. Widoki te wcale nie są ładnie kolorowane. Wyjdzie sześć seryj, każda po pięć sztuk. Pierwsza seria tych kart już wyszła.

Z Koła Literacko-Artystycznego. W piątek 4 bm. o g. 8 wieczorem wygłosi p. Franciszek Rawita-Gawroński odczyt p. t. „Henryka Pusztowitówna do chwili ucieczki z kraju”.

Zgromadzenie Towarzystwa ochrony zwierząt odbędzie się dnia 6 bm. o godzinie 6-tej wieczorem w sali ratuszowej.

Kalendarz. We czwartek 3 maja. Znalazienie św. + — Januaria.

Wschód słońca dnia 3 maja o godzinie 4 min. 45, zachód o godz. 7 min. 09.

W piątek 4 maja Floryana M. — Fteodora Syk.

Wschód słońca dnia 4 maja o godzinie 4 min. 43, zachód o godzin. 7 m. 11.

Sztuki piękne.

Repertuar teatru hr. Skarbka
We czwartek ku uroczczeniu Henryka Sienkiewicza „Halka” opera narodowa w 4 aktach Stanisława Moniuszki. Występ Róży Cudekówny w partji Halki i występ Aleksandra Myszygi, Józefa Szymańskiego i Władysława Paszkowskiego.

W piątek po raz 1 „Teściowie” komedia w 3 aktach z węgierskiego Arpada Gabanyiego.

W sobotę o godzinie pół do 4 po południu „Joine Firutka” sztuka ze śpiewami i tańcami w 5 aktach przez Gabryela Zapolską.

W sobotę o pół do 8 wieczorem „Orfeusz w piekle” opera komiczna w 4 aktach Offenbacha.

W niedzielę o g. pół do 4 po południu „Pauna żołnierzem” kratochwila w 3 aktach Kurta Kraatza i Henryka Stobitzera.

W niedzielę o godzinie pół do 8 wieczorem po raz czwarty „Zielona wyspa” czyli sto dziewięć” opera komiczna w 3 aktach Leocqua.

W poniedziałek po raz drugi „Teściowie” komedia w 3 akt. z węgierskiego Arpada Gabanyiego.

* Z teatru lwowskiego. Nowy zarząd teatru lwowskiego zmniejszył personal aktorski, dawszy dymisyę kilkunastu młodszym siłom.

* Konkurs muzyczny. Z Warszawy donoszą: Ordynat hr. Zamoyski ogłosił za pośrednictwem dyrektora Młynarskiego konkurs muzyczny i złożył na nagrody sumę 2.000 rubli.

Z sumy tej 1.000 rubli przeznaczono na nagrodę za najlepszą symfonię, suitę orkiestrową albo za duże dzieło symfoniczne, 500 rubli przeznaczono na nagrodę za koncert fortepianowy, skrzypcowy lub w ogóle za utwór muzyczny dla orkiestry. 500 rubli przeznaczono na nagrodę za najlepszy utwór muzyki kameralnej albo za sonatę. Termin nadsyłania prac oznaczono na dzień 1 stycznia r. 1901. Szczegóły konkursu ogłoszone będą wkrótce. W razie powodzenia pierwszego konkursu, jak słyszeliśmy, ogłoszone będą konkursy corocznie. Konkurs nosić będzie miano konkursu imienia „ordynata Maurycego hr. Zamoyskiego”. Utwory nagrodzone ordynat hr. Zamoyski wyda w druku kosztem własnym na rzecz autora.

„Teatr miłośników sceny”, który w tak krótkim czasie zgromadził sobie zasłużoną sympatię naszej publiczności, urządził d. 5 maja ostatnie w tym sezonie przedstawienie na dochód „tow. Ochronki dla dzieci chrześcijańskich”. Wytrawni miłośnicy odegrają pełną humoru dowcipną komedię w 3 aktach z francuskiego pt. „Szczęście małżeńskie”. Próby odbywają się pod reżyserją zaszczytnie znanego artysty p. Nowackiego. Bilety jak zawsze nabyć można w drogueryi pp. Langa i Pilarzkiego ul. Akademicka 8.

Wczoraj artystyczno-literacki, który się odbył w sobotę 28 b. m. w Czytelnia dla kobiet, zgromadził jak zwykle bardzo liczne grono słuchaczy i słuchaczek. Do najbardziej udanych numerów doborowego i wielce urozmaiconego programu zaliczyć musimy — grę młodzieńkiej pianistki P. Zaleskiej, która z niezwykłym zrozumieniem i wirtuozją odegrała Scherzo Chopina — prawdziwie artystyczny śpiew p. Nizinieckiej, piękna i wykończona grę na skrzypcach p. Kwaśnickiej i wspaniałą z niebywałą precyzją wykonany kwartet na cytrach. Na zakończenie wieczorku odczytała p. Neumannowa utwór z dłuższego i głębokiego studium krytycznego o współczesnych mistrzach dźwięku i pendzla. Wyjątek przeczytany odnosi się do twórczości i życia monachijskiego malarza a zarazem rzeźbiarza Franciszka Stucka.

Kroniczka sejmowa.

Sejmowa komisja „matka” wyznaczyła do komisji specjalnej, która ma zająć się rewizją regulaminu komitetu centralnego wyborczego pp. A. Wodzieńskiego, St. Jędrzejowicza, A. Skrzyńskiego, A. Potockiego, St. Stadnickiego, Męcińskiego, Skalkowskiego, Romanowicza, Bayskiego, Rottera, Małachowskiego, Jabłońskiego, Kozłowskiego, Gołuchowskiego, Urbanieckiego i W. Dzieduszyckiego.

Zasiłki dla zakładów dobroczynności. Sejmowa komisja budżetowa zaproponowała sejmowi a sejm niezawodnie to bardzo małym chybą zmianami uchwały następujące zasiłki: Szpital Siostr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rondole i Bursztynie 1.800 k. Szpital Siostr Miłosierdzia w Nowosólkach 600, Dom ubogich i sierót w Krakowie 10.848. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie 2.000. Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opactwa” w Lwowie 2.400. Zakład osieroconych dziewcząt im. ks. Józefa Ziemińskiego w Przemyślu 1.000. Zarząd towarzystwa weteranów z r. 1831 w Krakowie 5.400. Komitet wykonawczy opieki weteranów z roku 1831 w Krakowie 3.600. Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie 2.000. Na utrzymanie rymonowskiej kolonii leczniczej 1.000. Lecznica powszechna we Lwowie do rozp. wydziału kraj. po zasięgnięciu opinii towarzystwa lekarzkiego 2.000. Kolonia lecznicza rabeka na utrzymanie dzieci w leśnicy 600. Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus” we Lwowie 400. Ryczałt na zasiłki dla ochronek 3.600. Towarzystwo wzaj. pomocy dyaków gr. kat. dyoccezji przemyskiej 200, także towarzystwo archidiecezji lwowskiej 200, także towarzystwo dyoccezji stanisławowskiej 200. Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie 200. Towarzystwo im. św. Salomei we Lwowie 200. Zgromadzenie służebne Serca Jezusowego w Krakowie 200. Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwo-

wie 200. Zakład starszuch i kalek im. hr. Soltykowej w Krakowie na Blichu 200. I Galic. Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja” we Lwowie 200. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie 200. Komitet „Domu pracy” na Kaźmierz w Krakowie 1.000. Zakład św. Jadwigi w Krakowie (stała subw.) 1.200. Komitet budowy szpitala OO. Bonifratrów w Krakowie, na dookończenie budowy 6.000 koron w dwóch rocznych ratach, z tego pierwsza rata 3.000. Komitet herbaciarni centowej we Lwowie 200. Zarząd zakładu błog. Kunegundy w Nowym Sączu, na szkołę dla kształcenia wzorowych gospodyń 600. Związek koleżeński b. seminarzystek we Lwowie, na budowę schroniska dla niemogących pracować nauczycielek 200. Na przytulisko brata Alberta we Lwowie i w Krakowie (stała subw.) 2.000. Zgromadzenie Siostr św. Wincentego a Paulo we Lwowie nadzwyczajna subwencja na budowę nowego szpitala w Sądowej Wiszni 10.000 koron.

Przytem zaproponowała komisja uchwałę: Poleca się wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał istotne potrzeby towarzystwa weteranów z r. 1831 w Krakowie i komitetu opieki weteranów z r. 1831 we Lwowie, ze względu na możliwie zmniejszoną liczbę weteranów i zastosował w przyszłym preliminarzu do tej istotnej potrzeby cyfry tych pozycji.

a dalej: Fundusz krajowy przyjmuje opłatę przez 10 lat procentu w wysokości 4% od stał. pożyczki 40.000 koron, którą towarzystwo na budowę domów z taniemi mieszkaniami siołgą, poczyniwszy od roku 1901.

Petycję komitetu budowy szpitala dla matolek i nieuleczalnych ubogich w Iwoniu pod wezw. św. Elżbiety zaproponowała komisja przekazać wydziałowi krajowemu do zbadania, a nad petycjami: Przytuliska uczestników powstania z r. 1863—4 w Krakowie, Stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo III oddziału panien Ekonomek we Lwowie Rząd gminnej z Tok na budowę domu ubogich, ka. Adalberta M. Baudisa z Dobromila na utrzymanie nowicyatu przejęt. do porządku dziennego.

SYTUACJA.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Budapeszt 2 maja.

Sejm węgierski na wczorajszym posiedzeniu ukonstytuował się na nowo. Minister skarbu przedłożył projekt ustawy o kontyngencie spirytusowym oraz ustawę o wydaniu renty inwestycyjnej. Minister rolnictwa wniósł projekt ustawy o upaństwowieniu weterynary.

Wiedeń d. 2 maja.

Urzędowa Wiener Zeitung ogłasza odrębne pisma cesarskie do ministrów spraw zagranicznych Gołuchowskiego, prezesa gabinetu anstr. Koerbera i prezesa gabinetu węgiers. Szella w sprawie zwolnienia wspólnej delegacji z 12 maja.

Wiedeń d. 2 maja.

Węgierski prezydent ministrów Szell konferował z hr. Gołuchowskim i dr. Koerberem, poczem przyjęty został przez cesarza na prywatnym posłuchaniu. Szell powraca popołudniu do Budapesztu.

SEJMY.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Praga d. 2 maja.

Sejm przyjął wczoraj wszystkimi głosami przeciw głosom posłów niemieckich wniosek Kramarsa wstawiania o rok do budżetu 20.000 koron na zakupno dzieł sztuki. Wniosek Steinera co do wystąpienia przeciw kartelom cukrowni w północno-zachodnich Czechach przekazano komisji gospodarstwa krajowego. Wniosek Jarossa popierania szkołowych domów składowych przyjęto jednogłośnie w drugim czytaniu a to po dłuższej dyskusji, w której zarówno niemieccy jak i czescy posłowie kładli nacisk na upadek stanu włościańskiego. Przyjęto również rezolucję Wolfa wyzywającą ministerstwo kolei żelaznych, aby budując kolejki dojazdowe uwzględniło ile możności magazyny składowe. Następnie przystąpił sejm do drugiego czytania sprawozdania komisji przemysłowej z referatu wydziału krajowego w sprawie akcyi kraju dla popierania drobnego przemysłu. Wniosek nagły Sienickiego, Zdenka Thuna i towarzyszy wyzywający rząd aby nie uwalniał węgierskich papierów państwowych od austriackiego podatku rentowego, odesłano do komisji budżetowej z poleceniem złożenia w przeciągu trzech dni sprawozdania.

Następne posiedzenie we czwartek.

Opawa 2 maja.

Sejm śląski odrzucił próbę Maierzy Polskiej na Śląsku o subwencję na utrzymanie prywatnego polskiego gimnazjum w Cieszyźnie.

Czerniowce 2 maja.

Sejm przyjął jednogłośnie wniosek p. Stefanowicza, pochwalający program rządu dr. Koerbera.

Telegramy i telefonematy

Berlin 2 maja.

W obiedzie familijnym, który będzie wydanym na cześć cesarza Franciszka Jo-

zefa weźmie udział tylko najbliższa rodzina cesarska. Równocześnie będzie u sekretarza stanu hr. Buelowa na cześć hr. Gołuchowskiego śniadanie, w którym weźmie udział także austro-węgierski ambasador z Berlina. W niedzielę 6 bm. o godzinie 1½, popołudniu będzie śniadanie w ambasadzie austro-węgierskiej, na którym będzie obecny także cesarz Franciszek Józef.

Berlin 2 maja.

Z powodu zaprowadzenia nowego pociągu ekspresowego Konstantynopol-Budapeszt-Berlin odbyła się wczoraj wymiana bardzo serdecznych depesz między burmistrzami budapeszteńskim a berlińskim, którzy zapewniali się wzajemnie o przyjaznych uczuciach łączących oba miasta i obie monarchie.

Berlin 2 maja.

Komisja budżetowa parlamentu niemieckiego obradowała wczoraj w dalszym ciągu nad pokryciem wydatków na flotę. Zastępca rządu oświadczył, że rząd zdecydowany jest uwzględnić interesy rolnictwa przy wypracowaniu nowej taryfy celnej. Centrum postawiło wniosek, aby podwyższyć podatek od akcyi i rent.

Monachium 2 maja.

Wedle wydanego o stanie zdrowia króla Ottona biuletynu, pojawił się u niego 21 zeszłego miesiąca boleści, zresztą stan jego jest zadowalający i nie ma powodu do wielkich obaw.

Londyn 2 maja.

Izba gmin parlamentu angielskiego wybrała komisję do zbadania nadużyć i oszustw, jakie miały zajść rzekomo przy zawieraniu kontraktów z ministerstwem wojny.

Anglia i Transvaal.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Londyn 2 maja.

„Biuro Reutersa” donosi z Thabanchu pod datą onegdajszą: Boerzy wykonali wczoraj silny atak celem obsadzenia pasm górskich. Jenerał French wysunął przeciwko nim wojska swoje na okoliczne góry. Boerzy cofnęli się. Sytuacja zresztą niezmienną. Przez cały dzień utrzymywano silny ogień.

Kimberley 2 maja.

Donoszą z Windsortonu, że Boerzy napadli jedną wieś i zupełnie ją zrabowali. Kilku mieszkańców wzięto do niewoli.

Londyn 2 maja.

Do „Pall Mall gazety” donoszą z Mafekingu 20 kwietnia: Od dni kilku Boerzy pracują nad tem, aby podłożyć miny pod tor kolejowy na południe od Mafekungu. Na pytanie jenerała Roberta odpowiedzieli władze, że Mafeking może trzymać się jeszcze cały miesiąc. Duch w wojsku jest wyśmienity, zasłży tylko wypadki febrja a zresztą stan ogólny zdrowia jest dobry.

Londyn 2 maja.

„Biuro Reutersa” donosi z Boshofu pod d. 29 kwietnia: Wczoraj zaatakował oddział złożony z 400 Boerów przednie strażnice angielskie na wschód od Boshofu, został jednakowoż odparty.

Lord Roberts telegrafuje z Bloemfonteinu 1 maja: Jenerał Hamilton pomaszczował wczoraj z oddziałem konnych strzelców z Tabanchu na północ i natrafił koło Routneka na przeważające siły nieprzyjacielskie pod dowództwem gen. Bothy. Wyśleliśmy mu w ciągu nocy posiłki. Maxwell obsadził wczoraj wiele pagórków koło Wlaskoutersu, nie napotkawszy żadnego poważniejszego oporu.

Wiadomości giełdowe.

Frankfurt dnia 2 maja. Giełda wieczorna: Anstryackie kredyty 228.10. Kolej państwowa 188.80, Alpy —. Disconto 187.60, Laura 261.50.

Paryż dnia 2 maja. Giełda wieczorna: Trypercentowa renta 10.117. Maja 26.20.

Berlin dnia 2 maja. Zamknięcie giełdy. Banknoty austriackie 84.55 (podług obliczenia procentowego). Spirytus 49.70. Anstryackie kredyty —. Disc. Commandit —.

Wiedeń dnia 2 maja. (Telegram „Gaz. Narod.”) Zamknięcie giełdy o godzinie 2 minut 30 po południu. Akcyje anstr. zakładu kredyt. 731.50, Weg. zakładu kredyt. 734.50, Anglobanku 291.50, Unionbanku 598.—, Banku dla krajów koronnych 453.—, Bankvereinu 521.—, Bodencreditu 953.—, Gal. Banku hipot. —, kolei państw. 644.—, kolei południowej 114.50, tramwaj A. 371.— B. 362.50, kolei Elbethal 482.—, kolei północnej 62.—, kolei oeserniowieckiej 547.—, alpy 535.—, Rima Murana 615.—, praskiego towarz. tel. 2272.—, fabryki broni 370.—, tureckie tytoniowe 305.25, oblig. weg. indemniz. 92.60, renta majowa 98.95, anstr. renta koronowa 98.05, weg. renta koronowa 92.35, 56-let. listy tow. kredyt. niemieck. 92.50, 4-procent. listy banku krajow. 94.50, 4½-procent. listy banku krajow. 99.50, 4-procent listy banku hipoteczn. 92.50, 4½-procent. listy banku hipoteczn. 98.50, 6-procent. listy banku hipot.

109.—, 4-procent. galic. obligac. propinac. 96.40, 4-procent. gal. pożyczka kraj. z 1888 r. 92.90, 4-procent. pożyczka m. Lwowa 91.50, losy tureckie 117.25, marki 118.35, ruble 255.25.

Z rynków towarowych.

Lwów dnia 2 maja. (Przedruk z urzędowej „Gazety Lwowskiej”): Pszenica gotowa 14.80 do 15.20, pszenica gotowa nowa — do —, żyto gotowe 11.20 do 11.60, żyto gotowe na terminy — do —, owies obrotowy gotowy 10.40 do 11.—, owies na terminy — do —, jęczmień pastewny 11.— do 13.—, jęczmień brow. — do —, groch do gotowania 13.— do 15.—, wyć 13.—, do 15.—, nasienie liniane — do —, nasienie konopne —, bób — do —, bobik 10.25 do 11.50, hreczka 15.20 do 16.—, konieczyna czerwona galicyjska — do —, biała — do —, tymotka — do —, szwedzka — do —, kukuruzna stara 12.— do 13.—, nowa — do —, chmiel stary — do —, nowy za 65 kilo — do —, rzepak 22.— do 22.60, groch pastewny 11.50 do 12.—, do gotowania — do —.

Spirytus paritas Tarnopol gotowy 35.50 do 36.— na terminy 30.50 do 31.50, warranty — do —.

Wiedeń dnia 2 maja.

Kurs w koronach i po 50 kigr. Notowano pszenicę na wiosnę 0.— do 0.—, na maj-czerwiec 8.12 do 8.14, na jesień 8.29 do 8.30, żyto na wiosnę 0.— do 0.—, na maj-czerw. 7.25 do 7.27, na jesień 7.39 do 7.40, kukurudza na maj-czerwiec 5.88 do 5.89, na czerwiec-lipiec — do —, na lipiec-sierpień 6.01 do 6.02, owies na wiosnę 0.— do 0.—, na maj-czerwiec 5.48 do 5.49, na jesień 5.70 do 5.71, rzepak na styczeń-luty — do —, na sierpień-wrzesień 13.20 do 13.30, olej rzepakowy na kwiecień-maj 33.50 do 34.50.

Tendencja: ustalona. Pogoda: pochmurno.

Budapeszt dnia 2 maja.

Kurs w koronach i po 50 kigr. Notowano pszenicę na kwiecień 0.— do 0.—, maj 7.83 do 8.90, na październik 8.07 do 8.08, żyto na maj 6.95 do 6.96, na październ. 7.03 do 7.04, owies na maj 5.08 do 5.10, na październ. 5.38 do 5.39, kukurudza na maj 5.63 do 5.69, na lipiec 5.76 do 5.77, rzepak na sierpień 12.80 do 13.—.

Oferty na pszenicę: mierne. Chęć kupna: słaba. Tendencja: spokojna. Pogoda: pochmurno i czysto.

Wiedeń dnia 2 maja. Okurk surowy 27.60 do —, Nafta galicyjska 38.50 do 39.50, Spirytus 41.80 do 42.—.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2 maja.

Hotel Europejski. Hr. M. Skarbek z Stryja, hr. J. Baworowski z Ostrowy, M. Sękowski z Krakowa, J. Olaszewski z Mydlnicy, H. Frankl z Nizs, S. Konopka z Głuchosowa, E. Nowotny z Zaleszczyk, K. Tratscher z Lyonu, C. Berg z Brunau, A. Theodorowicz z Obertyna, dr. M. Fraenkel z Drohobysza.

Nadesłane.

(z rękopisów redakcyjnych i odpowiadaj.)

60.000 koron, 15.000 koron i 12.000 koron są główne wygrane na loteryi na korzyść inwalidów, które będą wypłacone gotówką z odroczeniem 20%. Zwracamy uwagę Szan. Czytelników na to, że osiągnięcie nieodwołalnie 19 maja 1900 nastąpi.

PISZCZANY

najznakomitsze uzdrowisko siarczano-mulowe dla reumatyków, w cierpieniach stawów i kości, w gruźlicy stawów, po złamaniach i zwichnięciach, w podagrze, nerwobolach, zawałach w ścianach. — Urządzenia tak co do mieszkań, jak i kąpeli według wszelkich wymagań — od luksusowych, aż do najtańszych. Trzy baseny czyste siarczane, trzy siarczano-mulowe, jeden porcelanowy. Osobny basen dla ubogich z kąpielami po 10 ct., drugi po 40 ct. Wanny porcelanowe, marmurowe i drewniane. Stosowanie kąpeli błotnych i lokalnych z niezrównanym skutkiem. Przepiękna roślina. — Okolica górzysta. Lekarski ordynujący Dr. Al. Teichmann od 15 maja do 16 maja. Kraków, Rynek gł. Piszczany na Węgrzech.

SANATORYUM.

(Dom Zdrowia)

Dra Eugeniusza Wajla we Lwowie, przy ul. Hausnera l. 11, telefon Nr. 678 — przyjmując chorych na stały pobyt celem leczenia wszelkich chorób z wyjątkiem zakaźnych i umysłowych. — Wybór lekarzy dowolny. Blizszych wyjaśnień udziela naszad.

Dlaczego lekarze polecają Quaker Oats?

Ponieważ Quaker Oats jest czystym produktem o wos, ten najsilniejszy produkt natury jest najdelikatniej obrabianym i dlatego przy cięciu nie traci smaku, tak dzielnie wpływa na odżywianie ludzi. Nieocenionem jest w Quaker Oats jako zupa dla cierpiących na żołądek, dla nerwowych do dobrego odżywiania dzieci itd. I jeszcze jedno, ono świat damski winno obchodzić: ciagle używanie Quaker Oats utrzymuje zęby zdrowo i daje Quaker Oats utrzymuje zęby zdrowo i daje światu czerę, gdyż chemiczne pierwiastki tego produktu jak fosfor białko itd. nadzwyczaj korzystnie działają na zęby i części kostne podczas gdy lekkie trawienie, regularny obieg krwi utrzymuje.

Płótna, stołową bieliznę, Chiffony, Ręczniki i chusteczki, Najnowsze krawaty

polęca w wielkim wyborze po cenach najniższych i stałych

F. S. BARDASZ we Lwowie ul. Teatralna 9 (naprzeciw kościoła katedry).

Najnowsze wełny sezonowe czarne

